

Voor satelliet Delfi-C3 nadert het uur U op Indiase basis

DELFT

Het lijkt er nu echt van te komen: studenten van de TU Delft zullen hoogstwaarschijnlijk in de zeer vroege ochtend van maandag 28 april getuige zijn van de lancering van de Delfi-C3. Deze zeer compacte satelliet - niet groter dan een melkpak - lift dan samen met enkele andere satellieten mee met de lancering van een Indiase satelliet. Die lancering gebeurt vanaf de Indiase basis Sriharikota.

Delftse studenten zijn drie jaar lang bezig geweest met de bouw van de satelliet. De gedachte achter het project is dat kleine en lichte satellieten goed functioneren en veel goedkoper zijn. De Delfi-C3 is slechts 34 cm hoog en zal moeten bewijzen dat ze toch volwaardig functioneert. Het is ook de eerste satelliet die door een universiteit in de ruimte wordt gebracht. TNO heeft op deze nanosatelliet een nieuw type zonnecel geïntroduceerd dat straks getest zal worden.

Naast de Delfi-C3 zullen nog zeven andere satellieten met de grote Indiase moedersatelliet meegaan, afkomstig uit Canada, Japan, Duitsland en Denemarken. Dat systeem maakt het relatief goedkoop om de nanosatelliet in een baan om de aarde te brengen. De Delftse studenten zijn ondertussen druk bezig met de opvolger van de Delfi-C3.

De kunst van het loslaten

INTERVIEW De Haagse arts Maarten Klatte leert patiënten stress te verminderen

LAURA SCHALKWIJK
DEN HAAG

Nee, het is niet iets religieus of sektarisch. Hij noemt het zelfs geen wondermiddel. Maarten Klatte pretendeert 'slechts' aan gezondheidsbevordering te doen. „Het werkt net als gezonde voeding, beweging of een vitaminepill.”

Met 'het' doelt de arts die al sinds 1982 een praktijk heeft in Den Haag, op een uit Amerika afkomstige anti-stressmethode waarmee mensen hun zelfgenoegzame vermogen aanspreken. „Ik noem het ook wel de kunst van het loslaten,” begint Klatte, „het loslaten van gevoelens van onrust, spanning, angst, vermoeidheid of zelfs fysieke pijn.”

Hoe het werkt? Kort en simpel gezegd: „Je neemt die onrust, spanning of hoofdpijn waar zonder er iets van te vinden. Vervolgens vraag je jezelf: kun en wil je het loslaten?”

Sinds de arts de methode eind 2005 in Nederland introduceerde hebben zo'n 500 patiënten een workshop gevolgd waarin wordt verteld waar de methode vandaan komt en hoe je het precies moet toepassen.

Paspoort

■ **Geboren:** 15 oktober 1949 te Amsterdam.

■ **Loopbaan:** Studeerde van 1969 tot 1982 medicijnen aan de Rijksuniversiteit van Groningen, opende in 1983 als parttime-natuurarts een praktijk in Den Haag. Daarnaast had hij een baan aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam, waar hij wetenschappelijk onderzoek deed naar de invloed van de menselijke wil op het gene-

zingssproces. Dit onderzoek voerde hij uit met Marco de Vries, hoogleraar algemene ziekteleer.

■ Na de afronding van het onderzoek ging Maarten Klatte fulltime werken als arts biologische geneeskunde en sinds enkele jaren voert hij praktijk in de Zeestraat in de gemeente Den Haag.

■ **Burgelijke staat:** Gehuwd, vier kinderen.

„De meeste mensen voelen gelijk resultaat. Ik laat bijvoorbeeld zien wat het met de verhoogde bloeddruk doet. In veel gevallen daalt deze aanzienlijk.”

Hoewel de methode in Nederland nog vrij onbekend is, hebben honderdduizenden Amerikanen al wel kennismakend met deze vorm van stressreductie. Aan de andere kant van de oceaan staat het beter bekend als de Sedona-methode, vernoemd naar het gelijknamige plaatsje in Arizona waar de grondlegger Lester Levenson woonde. Klatte: „Deze natuurkundige kreeg op 42-jarige leeftijd zijn tweede zware hartinfarct. Zijn cardioloog vertelde

hem dat hij nog maar enkele weken te leven had. Op het moment dat hij een einde wilde maken aan zijn leven, begon hij na te denken over wie hij nu werkelijk was en wat geluk voor hem betekende. Het loslaten opende zijn ogen en hij begon zich steeds beter te voelen. In plaats van de voorspelde drie weken heeft hij nog 42 jaar geleefd.”

Na deze gebeurtenis in 1952 verspreidde het woord zich snel. Twee onderzoekers van de Harvard Medical School hebben jaren later een onderzoek gedaan naar de Sedona-methode en het bedrijfsleven heeft ook interesse getoond met het oog op het terugdringen van ziekteverzuim.

Klatte is inmiddels ook in gesprek met de wetenschap en het bedrijfsleven. „Ik ben in gesprek met een grote bank. Daarnaast wil een biowetenschapper onderzoek doen naar de methode. Namen kan ik niet noemen, omdat er nog niets is vastgelegd.”

De Haagse arts is al sinds 1972 bezig met het onderwerp stress. Klatte is geen 'gewone' huisarts, maar een natuurarts. Tijdens zijn medicijnenstudie ontdekte hij dat de gezondheidszorg niet bezig is met gezondheid, maar zich vooral toelegt op het bestrijden van ziekten. „Ziekenhuizen doen uiteraard ook goede dingen, maar ik houd me liever bezig met gezondheidsbevordering of preventie van ziekten. Daarom ben ik natuurarts geworden. Ik schrijf geen chemische middelen voor, maar vitamines en mineralen.”

De antistressmethode past daarom precies in zijn straatje. Stress is volgens hem het gevolg van een verzet tegen de werkelijkheid. „Heel

veel lichamelijke klachten hangen samen met spanning en onrust. Als je hoofdpijn hebt, verzet je je daar tegen. Je wilt er geen last van hebben. De methode zegt: grijp niet meteen naar een paracetamol, maar neem je hoofdpijn waar en probeer het vervolgens los te laten.”

De meeste mensen voelen verlichting. „Veel patiënten zeggen er baat bij te hebben. Voor mij behoort de methode tot mijn dagelijks ritueel. En tegen de critici zou ik willen zeggen: we hebben meer invloed op ons fysieke gestel dan we denken.”

Reconstructie moord Oranje

DELFT

Balthasar Gerards, de 'moordenaar' van Willem van Oranje, wordt mogelijk op 10 juli postuum in ere hersteld. Op die dag brengt kennisbedrijf DelftTech een driedimensionale reconstructie van de daad die de Oranjeprins op 10 juli 1584 van het leven beroofde.

Directeur Willem van Spanje van DelftTech hoopt dat er een compleet andere dader uit de 3D-film komt rollen. „Dat hoop ik stiekem, maar misschien is het wel heel duidelijk dat Balthasar Gerards het heeft gedaan.” De reconstructie kan de moord vanuit allerlei gezichtspunten laten zien. „We stoppen er alle beschikbare informatie in, zoals getuigenverklaringen en oude teke-

ningen van Het Prinsenhof (waar de aanslag plaatshad). Je had toen nog geen foto's, maar ik heb in het gemeentearchief wel prenten gevonden waarop de moord is uitgebeeld. Bijna allemaal anders.”

Het Delftse bedrijf gebruikt de nieuwste technieken en brengt op basis van de moordfilm hoogstwaarschijnlijk een heuse CSI-game uit. „Onze diensten worden ook voor de rechter gebruikt om in sommige zaken helder te krijgen wat er precies is gebeurd.”

De geboorte van Willem van Oranje is vandaag precies 475 jaar geleden. Museum Het Prinsenhof in Delft laat ter gelegenheid van zijn verjaardag alvast een voorproefje van de reconstructie zien.

Alleen donderdag 24, vrijdag 25 en zaterdag 26 april

Compaq SR5411 voordeelbundel

+
Compaq 22 inch breedbeeldscherm
+
HP F2180 all-in-one printer

Compaq Presario SR5411

- art.nr. 182051 • AMD Athlon™ 64 X2 processor 4400+
- Microsoft® Windows® Vista™ Home Premium • 2 GB geheugen
- 250 GB harde schijf • Double Layer DVD±ReWriter met LightScribe
- 15-in-1 geheugenkaartlezer • NVIDIA GeForce 6150 SE 128 MB video
- tot 831 MB gedeeld videogeheugen • Firewire • inclusief muis en toetsenbord

MyCom Direct: Informatie & Verkoop • Bel 0900-8101 (25cpm) • www.mycom.nl

- Alkmaar • Almere • Amersfoort • Amstelveen • Amsterdam • Amsterdam
- Apeldoorn • Arnhem • Breda • Den Bosch • Den Haag • Eindhoven • Haarlem
- Hilversum • Hoofddorp • Leeuwarden • Leiden • Maastricht • Nijmegen
- Rotterdam • Tilburg • Utrecht • Zeist • Zwolle

All prijzen zijn inclusief BTW. Prijzen en productinformatie onder voorbehoud. Gebruikte afbeeldingen zijn illustratief en kunnen afwijken van het omschreven product. Aanbiedingen gelden t/m 26 april 2008 of zolang de voorraad strekt.

MyCom
de betere computerwinkel